

Základní škola a Mateřská škola Kožušany-Tážaly

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

ŠKOLNÍ ROK 2022/2023

Úvod

Výchova dětí v současné době se pro rodiče, učitele i vychovatele, stává skutečným problémem dnešní doby, protože žádné dítě se nenarodilo s přesným „návodem k použití“. Snažíme se děti odpovědně vychovávat a vést je ke zdravému životnímu stylu, ale naše snahy ne vždy padnou na úrodnou půdu. Pro každého školáka je velmi potřebné pevné zázemí rodiny, která je jeho jistotou a oporou. Stejně důležitá je také osobnost moudré a zároveň smysl pro humor mající paní učitelky nebo pana učitele. Ti jsou pro děti velkým životním průvodcem nejenom školou, ale i radostmi a strastmi, které život přináší. Rodiče si vždy přejí, aby dítě bylo úspěšné, aby se stalo premiantem školy, ale dítě potřebuje být uznávané takové, jaké je, i když se mu ve škole nedaří, i když nevyhrálo žádný důležitý turnaj. Každý rodič by se měl držet „rodičovského desatera“:

- Dítě, které je milováno, je schopno lásky
- Dítě, které je obklopeno přátelstvím, se naučí laskavosti
- Dítě, s nímž se hraje rovná hra, se naučí spravedlnosti
- Dítě, které je chváleno, získá sebedůvěru
- Dítě, které se setkává s tolerancí, se snáze naučí trpělivosti
- Dítě, které je ponižováno, ztrácí sebedůvěru
- Dítě, které je vystavováno posměchu, se začne stydět
- Dítě, které je bito, se naučí prát
- Dítě, které je nadměrně kritizováno, se naučí odsuzovat

Charakteristika školy

Naše škola se nachází asi 5 km od Olomouce, obci Kožušany-Tážaly. Školní budovu tvoří jedna samostatná budova po rekonstrukci, která je úzkým koridorem propojena s tělocvičnou. Jsme typickou vesnickou školou téměř rodinného typu s počtem žáků 47 ve 4. ročnících. Naši školu navštěvují děti z úplných i z neúplných rodin. Naše škola se snaží vytvářet pozitivní vztah ke škole pomocí tradičních společných akcí s účastí rodičů, např.: vánoční besídka s pojená s jarmarkem, karneval, vítání prvňáčků, besídka ke Dni matek, masopust, den otevřených dveří spojený s vánoční dílnou, cyklozávody, apod.

Zmapování situace

Informace od pedagogů

Učitelé informují školního metodika o výchovných problémech žáků (narušování optimálního klimata ve škole, záškoláctví, vandalismus, pozdní příchody, atd.).

Informace od rodičů

Školní metodik prevence je denně v kontaktu s rodiči při předávání dětí, zjišťuje při osobních jednáních informace o rodinném zázemí žáka. Pokud je zájem ze strany rodičů – osobní konzultace.

Informace od žáků

Třídnické hodiny, schránka důvěry, dotazníky, osobní rozhovory.

Realizace MPP

- Odpovědnost za podporu, vytváření a realizaci má ředitel školy
- Školní metodik koordinuje přípravu a realizaci MPP
- Pedagogický sbor – učitelé začleňují preventivní témata do výuky v rámci RUP
- Spolupracujeme s jinými organizacemi v regionu
- Vycházíme z Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019-2027

Cíle MPP

- Nejdůležitějším cílem našeho programu je zvýšit odolnost dětí vůči projevům rizikového chování
- Vést žáky ke správnému sebehodnocení a asertivitě
- Naučit je zvládat stresové situace v životě
- Vysvětlovat dětem práva a povinnosti dětí i dospělých, pojem : úcta a tolerance
- Vytvářet správný hodnotový systém, vědět jak se bránit cigaretám a alkoholu
- Do realizace programu zapojit všechny učitele, kteří neformálně komunikují se žáky a vzájemně se informují o problémech
- Založením schránky důvěry monitorujeme mezikolektivní vztahy
- Realizovat setkávání se zástupci Policie ČR formou besed
- Naučit děti, co je zdravý životní styl a výživa
- Naučit děti říkat NE v situaci, kdy je to dítěti nepříjemné

Témata primární prevence

- Předcházení rizikovým jevům v chování žáka – šikana, vandalismus, záškoláctví, drobné krádeže, vulgarizmy
- Rozpoznat a včasné reagovat v případech – domácího násilí, týrání, ohrožování výchovy mládeže
- Zdravý životní styl – vhodná nabídka volnočasových aktivit
- Správně nastavit pozitivní sociální chování a toleranci v dětských kolektivech – izolace v době Covidu velice zhoršila komunikaci a mezikolektivní vztahy

Primární prevence rozdělujeme na

• **Specifickou primární prevenci**

Zahrnuje všechny aktivity, které jsou zaměřené na předcházení výskytu forem rizikového chování

- Všeobecná prevence
- Selektivní prevence

- Indikovaná prevence (rizikový faktor)

- **Nespecifickou primární prevenci**

Aktivita vedoucí ke zdravému rozvoji osobnosti, k výchově pozitivního sociálně zdravého jedince

Formy

Třídnické hodiny, divadla, olympiády, víceboje, lidové slavnosti v obci – Masopust, charitativní akce (SIDUS), výlety, exkurze.

Metody práce

V rámci výuky kromě tradičních metod práce budou využívány také jiné metody /prožitkové, komunitní kruhy na téma rodina, zdraví, můj nejlepší přítel, přednášky, besedy, samostatné práce, skupinové práce, atd. Využíváme také nástěnky – např. Desatero bezpečného internetu, Tísňová telefonní čísla, atd. Výchovné činnosti se budou promítat do mezipředmětových vztahů, výchovných předmětů HV, TV, VV, PČ a do všech školních i mimoškolních aktivit.

Mimo výuku se budeme snažit zapojovat do MPP rodiče, informovat je, co se děje ve škole, předcházet záškoláctví a vandalizmu, vzájemně spolupracovat. Se školním řádem a sankcemi za jeho porušení jsou žáci seznámeni druhý den nástupu do školy, rodiče později během první třídní schůzky.

Formy činností

- Podchycení žáků při prvním vstupu do školy, proškolení prvňáčků o bezpečném chování v prostorách ZŠ, ŠJ, ŠD a tělocvičně, nastavení pravidel
- Seznámení se s pravidly – školní řád ZŠ, strom pravidel chování ve školní družině
- Monitoring schránky důvěry – pravidelné vyhodnocování problémů 5krát v roce
- Zapojení do projektů – bezpečná cesta do školy, jsem školák, ovoce do škol, zdravé zuby, mléko do škol, sportovně zaměřený projekt atletění, ekologické projekty, třídění odpadu
- Četba poučných příběhů
- Psychomotorické hry – Mravenčí domečky, Kapkydeště, Malá kočička, atd.
- Hry na stmelení kolektivu, týmové závodivé hry
- Prožitkové akce v P-centru
- Dramatické činnosti – zvířecí rozhovory – příběhy bez konce, hra na sedmilháře

K výchově dětí významně přispívá nabídka kroužků přímo ve škole

- Házená
- Pohybové hry
- Anglický jazyk hrou
- Náboženství
- Florbal

Po vyučování žáci navštěvují školní družinu, která se zaměřuje na volnočasové aktivity pohybové, sportovní, estetické, relaxační a odpočinkové. Patří sem také komunitní kruhy, psychomotorické hry, prožitkové činnosti, dramatizace pohádek, vyprávění poučných příběhů, apod. Právě v tomto důvěrném prostředí se děti více svěřují se svými problémy a vzniká zde prostor pro mapování škodlivých vztahů v dětském kolektivu.

Školní plán MPP realizujeme ve spolupráci s celým pedagogickým sborem a rodiči.

Pedagogický sbor tvoří:

Ředitelka školy a učitelka 3. a 4. třídy: Mgr. Zdeňka Vašíčková

Učitelka 1. a 2. třídy: Mgr. Jiřina Kubíková

Vychovatelka ŠD a učitelka: Zlata Sedláčková – metodik prevence

Školnice: Jana Špičáková

Analýza - zmapování současného stavu školy z pohledu rizikového chování

Intenzivně sledujeme školní docházku, při výskytu neomluvené hodiny okamžitě kontaktujeme rodiče a žádáme vysvětlení, /prevence záškoláctví/, zvláště u rodin se střídavou péčí. Setkáváme se s prvky vandalizmu, kdy byla poškozena květinová výzdoba před budovou školy a polámané keře ve venkovním areálu školy. Vštěpujeme dětem, že prostor před budovou školy je pietní místo /nachází se zde pomník padlým ve 2. sv. válce/, tudíž je nevhodné pro dětské hry a jiné aktivity.

Bohužel žáci z určitých rodin velice často používají vulgarizmy a jiné nevhodné výrazy. Mapujeme vztah dětí k tabákovým výrobkům a k alkoholu, hlavně z těch rodin, ve kterých jsou tyto lehké drogy na denním pořádku a dítě má k nim velice snadný přístup. Zdůrazňujeme význam zdravého životního stylu a správného denního režimu. Naše preventistka se pravidelně zúčastňuje školení preventistů, své zkušenosti a praktické rady předává kolektivu ZŠ na pedagogických radách, popřípadě na třídních schůzkách.

Modelové situace – zachovej se správně – řešení životních situací podle knížky Neobyčejná dobrodružství malých kluků a holek.

Vyplnění dotazníků pro rodiče a žáky – spokojenost se školou a školním prostředím

Závěr

Minimální preventivní program je součástí výchovy a vzdělávání žáků po celou dobu školní docházky. Účastní se ho vedení školy, pedagogický sbor, žáci a rodiče. Moc bychom si přáli, aby naši žáci po skončení školní docházky dokázali řešit své problémy v životě samostatně, aby se uplatnili v naší společnosti jako slušní a poctiví občané.

Snažíme se je vybavit schopností, silou a vůlí, aby odolali negativním sociálně patologickým jevům v jejich okolí.